

THE BOOK of THEL

The Author & Printer Willm Blake, 1789.

THEL's *Motto*,

Does the Eagle know what is in the led round
Or wilt thou go ask the Mole:
Can Wisdom be put in a silver rod?
Or Love in a golden bowl?

chap; I

The daughters of Mne Seraphim led round their sunny flocks.
All but the youngest; she in paleness sought the secret air.
To fade away like morning beauty from her mortal day:
Down by the river of Adona her soft voice is heard:
And thus her gentle lamentation falls like morning dew.

O life of this our spring! why fades the lotus of the water?
Why fade these children of the spring? born but to smile & fall.

Ah! Thel is like a watry bow. and like a parting cloud.
Like a reflection in a glass. like shadows in the water.
Like dreams of infants. like a smile upon an infants face,
Like the doves voice, like transient day, like music in the air;
Ah! gentle may I lay me down, and gentle rest my head.
And gentle sleep the sleep of death. and gentle hear the voice
Of him that walketh in the garden in the evening time.

The Lilly of the valley breathing in the humble grass
Answer'd the lovely maid and said; I am a watry weed,
And I am very small, and love to dwell in lowly vales;
So weak, the gilded butterfly scarce perches on my head.
Yet I am visited from heaven and he that smiles on all.
Walks in the valley. and each morn over me spreads his hand
Saying, rejoice thou humble grass, thou new-born lilly flower,
Thou gentle maid of silent valleys. and of modest brooks;
For thou shalt be clothed in light, and fed with morning manna:

HET BOOK THEL

De auteur en graveur William Blake, 1789

THEL's motto,

Weet de Arend wat er in de kuil zit?
Of ga je aan de Mol vragen:
Kan Wijsheid in een zilveren staf gestopt worden?
Of Liefde in een gouden beker?

hoofdstuk I

De dochters van Mne Seraphim hoedden hun zonnige kudden.
Allen, behalve de jongste. Verveeld zocht zij een verborgen plek,
om als ochtendschoon te vervagen uit haar eindige dag.
Beneden bij de rivier Adona wordt haar zachte stem gehoord
en haar tedere klacht valt neer als ochtenddauw.

“O, ons leven, onze lente! Waarom verwelkt de lotus op het water?
Waarom verwelken deze lentekinderen, enkel geboren om te glimlachen en te
vallen?

Ah! Thel is als een watterimpel en als een vluchtige wolk,
als een spiegeling in een glas. als schaduwen in het water,
als kinderdromen, als een glimlach op een kindergezicht,
als het duivengekoer, als de voorbijgaande dag, als muziek in de lucht.
Ah, kon ik mij maar zacht neerleggen, en zacht mijn hoofd laten rusten,
en zacht de dodenslaap slapen, en zacht de stem horen
van hem die 's avonds wandelt in de tuin.”

Reikhalzend in het nederige gras, antwoordde het lelietje-van-dalen
het lieve meisje en zei: “Ik ben een waterplant,
en ik ben heel klein, en ik woon graag in diepe dalen.
Zo licht ben ik, dat de kleurige vlinder zich zelden op mijn hoofd zet.
Toch ontving ik bezoek uit de hemel. En hij die glimlacht naar iedereen,
wandelt in de vallei en spreidt iedere morgen zijn hand over mij,
en zegt: “Verheug je, nederig gras, jij pasgeboren leliebloem,
jij lieve maagd van stille dalen en van ingetogen beekjes.
Want je zult getooid worden in licht, en gevoed worden met ochtendmanna

Till summers heat melts thee beside the fountains and the springs
To flourish in eternal vales: then why should Thel complain,
Why should the mistress of the vales of Har, utter a sigh.

She ceas'd & smild in tears, then sat down in her silver shrine.

Thel answerd. O thou little virgin of the peaceful valley.
Giving to those that cannot crave, the voiceless, the o'ertired.
Thy breath doth nourish the innocent lamb, he smells thy milky garments,
He crops thy flowers. while thou sittest smiling in his face,
Wiping his mild and meekin mouth from all contagious taints.
Thy wine doth purify the golden honey, thy perfume,
Which thou dost scatter on every little blade of grass that springs
Revives the milked cow, & tames the fire-breathing steed.
But Thel is like a faint cloud kindled at the rising sun:
I vanish from my pearly throne, and who shall find my place.

Queen of the vales the Lilly answerd, ask the tender cloud,
And it shall tell thee why it glitters in the morning sky,
And why it scatters its bright beauty thro' the humid air.
Descend O little cloud & hover before the eyes of Thel.

The Cloud descended, and the Lilly bow'd her modest head:
And went to mind her numerous charge among the verdant grass.

chap; II.

O little Cloud the virgin said, I charge thee tell to me,
Why thou complainest not when in one hour thou fade away:
Then we shall seek thee but not find; ah Thel is like to thee.
I pass away. yet I complain, and no one hears my voice.

The Cloud then shew'd his golden head & his bright form emerg'd,
Hovering and glittering on the air before the face of Thel.

O virgin know'st thou not. our steeds drink of the golden springs
Where Luvah doth renew his horses: look'st thou on my youth,

tot de zomerse hitte je doet versmelten naast de fonteinen en de bronnen
om de eeuwige vlakten op te fleuren. Waarom zou Thel dan klagen,
waarom zou de meesteres van de vlakten van Har, nog een zucht slaken?"

Zij hield op en glimlachte betraand. Dan nam ze plaats in haar zilveren schrijn.

Thel antwoordde: "O, jij kleine maagd van het vredige dal.
Jij die geeft aan hen die niet kunnen verlangen, de stemlozen, de vermoelden.
Uw adem voedt het onschuldig lam, het ruikt uw melkachtig gewaad,
het eet uw bloemen. Terwijl jij er naar lacht,
veegt het alle vuile vlekken van zijn zachte en gedweeë mond.
Jouw wijn zuivert de gouden honing. Jouw parfum,
dat je verstuipt op elk opschietend grassprietje,
verkwikt de gemolken koe en temt het vurige ros.
Maar Thel is als een nevelwolk die zich schroeit aan de rijzende zon.
Ik verdwijn van mijn paarden troon en wie zal mijn schuilplaats vinden?"

"Koningin van de dalen," antwoordde de Lelie "vraag het aan de tedere wolk.
Zij zal je zeggen waarom ze zo schittert aan de ochtendhemel
en waarom haar schitterende schoonheid zich spreidt in de vochtige lucht.
Daal neer, O kleine wolk en zweef voor de ogen van Thel."

De wolk daalde neer, en de Lelie boog haar nederige hoofd,
en hervatte haar vele taken in het groene gras.

hoofdstuk II

"O, wolkje," zei de maagd, "vertel me,
waarom klaag jij niet, terwijl je toch in één uur oplost in het niets?
We zullen je dan zoeken, maar niet vinden. Ach, Thel is zoals jij:
ik verga. Al klaag ik, toch hoort niemand mijn stem."

Daarop toonde de wolk haar gouden hoofd & haar heldere vorm verscheen
zwevend en schitterend aan de hemel voor het gezicht van Thel.

"O, Meisje, weet je dan niet dat onze paarden drinken van de gouden bronnen,
waar Luvah zijn paarden uitlaat. Je kijkt naar mijn jeugd,

And fearest thou because I vanish and am seen no more.
Nothing remains; O maid I tell thee, when I pass away,
It is to tenfold life, to love, to peace, and raptures holy:
Unseen descending, weigh my light wings upon balmy flowers;
And court the fair eyed dew. to take me to her shining tent;
The weeping virgin, trembling kneels before the risen sun,
Till we arise link'd in a golden band, and never part;
But walk united, bearing food to all our tender flowers

Dost thou O little Cloud? I fear that I am not like thee;
For I walk through the vales of Har. and smell the sweetest flowers;
But I feed not the little flowers: I hear the warbling birds,
But I feed not the warbling birds. they fly and seek their food;
But Thel delights in these no more because I fade away,
And all shall say, without a use this shining woman liv'd,
Or did she only live. to be at death the food of worms.

The Cloud reclind upon his airy throne and answer'd thus.

Then if thou art the food of worms. O virgin of the skies,
How great thy use. how great thy blessing; every thing that lives,
Lives not alone, nor for itself: fear not and I will call
The weak worm from its lowly bed, and thou shalt hear its voice.
Come forth worm of the silent valley, to thy pensive queen.

The helpless worm arose, and sat upon the Lillys leaf,
And the bright Cloud saild on, to find his partner in the vale.

chap; III.

Then Thel astonish'd view'd the Worm upon its dewy bed.

Art thou a Worm? image of weakness. art thou but a Worm?
I see thee like an infant wrapped in the Lillys leaf:
Ah weep not little voice, thou can'st not speak. but thou can'st weep;

en je bent bang dat ik verdwijn en niet meer zichtbaar ben.
Niets blijft. O, meisje, ik zeg je, wanneer ik verdwijn
is het naar een tienvoudig leven, naar liefde, naar vrede, en heilige extase.
Ik daal ongezien neer, ik strek mijn lichte vleugels over balsembloemen en
verleid de dauw-met-de-mooie ogen, opdat ze me naar haar glimmende tent leidt.
De wenende maagd beeft, knielt voor de opgaande zon,
tot we opstijgen, verbonden met een gouden band, en nooit meer scheiden,
maar samen wandelen en voedsel brengen naar al onze tedere bloemen.”

“Doe jij dat, O, kleine Wolk? Ik vrees dat ik niet ben zoals jij,
want ik wandel door de dalen van Har en ruik de zoetste bloemen,
maar ik voed de bloempjes niet. Ik hoor de kwetterende vogels,
maar ik voed de kwetterende vogels niet. Zij vliegen en zoeken zelf hun voedsel.
Maar Thel geniet hier niet meer van omdat ik verkwijn.
En ze zullen allen zeggen: “Deze stralende vrouw heeft zonder doel geleefd.
Of leefde ze enkel om na haar dood tot voedsel te dienen voor de wormen?”

De Wolk beklom opnieuw haar hemelse troon en antwoordde zo:

“Wanneer je dan voedsel bent voor wormen, O, maagd van de luchten,
hoe groot is dan je nut, hoe groot je zegening! Alles wat leeft,
leeft niet alleen, niet voor zichzelf. Vrees niet en ik zal de zwakke worm
uit zijn diepe bed roepen en je zult zijn stem horen.
Kom te voorschijn, worm van de stille vallei, kom naar je sombere koningin!”

De hulpeloze worm stond op en kroop op het Lelieblad,
en de stralende Wolk zweefde verder om haar partner te vinden in het dal.

hoofdstuk III

Toen zag Thel verbaasd de Worm op zijn bed van dauw.

“ Ben jij een Worm? Beeld van zwakheid? Ben jij slechts een Worm?
Ik zie je als een kind, gewikkeld in het Lelieblad.
Ah, ween niet kleine stem, jij kan niet spreken maar je kan wel wenen.

Is this a Worm? I see thee lay helpless & naked: weeping,
And none to answer, none to cherish thee with mothers smiles.

The Clod of Clay heard the Worms voice, & raisd her pitying head;
She bowd over the weeping infant, and her life exhal'd
In milky fondness, then on Thel she fix'd her humble eyes.

O beauty of the vales of Har. we live not for ourselves,
Thou seest me the meanest thing, and so I am indeed;
My bosom of itself is cold. and of itself is dark,
But he that loves the lowly, pours his oil upon my head.
And kisses me, and binds his nuptial bands around my breast.
And says; Thou mother of my children, I have loved thee.
And I have given thee a crown that none can take away
But how this is sweet maid, I know not, and I cannot know,
I ponder, and I cannot ponder; yet I live and love.

The daughter of beauty wip'd her pitying tears with her white veil,
And said. Alas! I knew not this, and therefore did I weep:
That God would love a Worm I knew, and punish the evil foot
That wilful, bruis'd its helpless form: but that he cherish'd it
With milk and oil, I never knew; and therefore did I weep,
And I complaind in the mild air, because I fade away,
And lay me down in thy cold bed, and leave my shining lot.
Queen of the vales, the matron Clay answerd; I heard thy sighs.
And all thy moans flew o'er my roof. but I have call'd them down:
Wilt thou O Queen enter my house. 'tis given thee to enter,
And to return; fear nothing. enter with thy virgin feet.

chap; IV.

The eternal gates terrific porter lifted the northern bar:
Thel enter'd in & saw the secrets of the land unknown;
She saw the couches of the dead, & where the fibrous roots

Is dit een Worm? Ik zie je naakt en hulpeloos liggen. Je weent
en er is niemand om te antwoorden, niemand om je te koesteren met een
moederlijke glimlach.”

De kleiklomp hoorde de stem van de worm en hief medelijdend haar hoofd.
Zij boog zich over het wenend kind en beademde het met melkachtige tederheid.
Dan richtte zij haar nederige blik naar Thel.

“O, schoonheid uit de dalen van Har, wij leven niet voor onszelf.
Jij ziet in mij het laagste der dingen, en dat ben ik ook.
Mijn borst is koud van zichzelf en donker van zichzelf.
Maar hij, die het laagste bemint, giet zijn olie over mijn hoofd
en hij kust me en bindt zijn bakerbanden rond mijn borst.
En hij zegt: “Jij moeder van mijn kinderen, ik heb je bemind.
En ik heb je een kroon gegeven, die niemand je kan afnemen.”
Maar hoe dit is, lief meisje, weet ik niet en kan ik niet weten.
Ik denk en kan niet denken; toch leef ik en bemin.”

De dochter van de schoonheid droogde haar droevige tranen met haar witte sluier
en zei: ”Helaas! Dit wist ik niet en daarom ween ik.
Dat God van een Worm zou houden, wist ik, en dat hij de kwaadaardige voet
zou bestraffen, die opzettelijk zijn hulpeloze vorm plattrapte, ook. Maar dat hij hem
liefkoosde met melk en olie, wist ik niet en daarom ween ik.
En ik klaag in de zachte lucht, omdat ik verkwijn.
En ik leg me neer op uw koud bed, en verlaat mijn lichtend lot.
“Koningin der dalen,” antwoordde vrouwe Klei, “ik hoorde jouw zuchten
en al je klachten vloten over mijn dak, maar ik riep hen naar beneden.
Wil jij, O Koningin, mijn huis betreden? Het is je toegestaan om te komen
en om terug te keren. Vrees niets, treed binnen met je maagdenvoeten.”

hoofdstuk IV

De verschrikkelijke wachter van de eeuwige poort lichtte de noordelijke slagboom.
Thel ging binnen en zag de geheimen van het ongekende land.
Zij zag de rustbanken van de doden, waar de vezelige wortels

Of every heart on earth infixes deep its restless twists:
A land of sorrows & of tears where never smile was seen.

She wanderd in the land of clouds thro' valleys dark, listning
Dolours & lamentations: waiting oft beside a dewy grave
She stood in silence, listning to the voices of the ground,
Till to her own grave plot she came, & there she sat down.
And heard this voice of sorrow breathed from the hollow pit.

Why cannot the Ear be closed to its own destruction?
Or the glistning Eye to the poison of a smile!
Why are Eyelids stord with arrows ready drawn,
Where a thousand fighting men in ambush lie?
Or an Eye of gifts & graces, show'ring fruits & coined gold!
Why a Tongue impress'd with honey from every wind?
Why an Ear, a whirlpool fierce to draw creations in?
Why a Nostril wide inhaling terror trembling & affright.

The Virgin started from her seat, & with a shriek.
Fled back unhindered till she came into the vales of Har

The End

van elk hart op aarde zijn rusteloze twist diep inplantte.
Een land van smarten en van tranen, waar nooit een glimlach gezien werd.

Ze wandelde in het land van wolken, door donkere valleien, luisterend
naar verdriet en klaagzangen. Afwachgend bij een bedauwd graf
bleef ze zwijgend staan en luisterde naar de stemmen uit de grond.
Tot ze aan haar eigen grafzerk kwam en zich daar neerzette.
En de smartelijke stemmen hoorde uit de lege put.

“Waarom kan het Oor niet afgeschermd worden tegen z’n eigen vernietiging?
Of het glinsterende Oog tegen het gif van een glimlach?
Waarom zijn Oogleden uitgerust met schietklare pijlen
en liggen er duizend vechtersbazen in hinderlaag?
Of zit een Oog vol geschenken en bevalligheden, en strooit het fruit uit en gesmeed
goud!
Waarom is een tong doordrenkt van honing uit elke windstreek?
Waarom is een Oor een woeste draaikolk om de schepselen in op te zuigen?
Waarom een wijd Neusgat dat gruwel inademt, sidderend en beangstigend?

Het Meisje veerde op van haar bank en met een gil vloog ze ongehinderd weg
tot ze terug was in de dalen van Har.

Einde

(werkvertaling)